

8	Předmluva
10	Úvod
10	Fenomén evoluce primátů
12	Paleoantropologie a evoluční antropologie – formování nového paradigmatu
12	Změna paradigmatu v evoluční antropologii
13	Význam studia primátů pro pochopení evoluce hominidů
14	Formování moderních názorů na evoluci hominidů
16	Současné pojetí evoluce primátů
17	Kdo to jsou hominidé?
17	Metodické, metodologické a historické problémy definice čeledi Hominidae
19	Současná definice čeledi Hominidae
21	Systematika řádu Primates (s podrobnou taxonomií nadčeledi Hominoidea)
24	Podčeď Homininae – tribus Hominini – velcí lidoopi a lidé
28	Metody studia evoluce hominidů
28	Doklady o evoluci fosilních primátů
28	Metody analýzy fosilního materiálu
30	Metody analýzy paleoekosystémů
33	Vznik a evoluce neantropoidních primátů
33	Evoluce nejstarších primátů
33	Zformování se primátů jako řádu savců
35	První primáti – infrařád Plesiadapiformes – prapředci nebo příbuzní?
40	Infrařád Plesiadapiformes
41	Podřád Euprimataformes
41	Polořád Plesiadapoida
44	Polořád Strepsirrhina – miniřád Adapiformes – první nepochybní strepsirrhyní primáti
44	Nejstarší zástupci euprimátů
46	Vznik a obecná charakteristika miniřádu Adapiformes
46	Postavení adapiformních primátů ve fylogenezi a jejich srovnání s nejstaršími haplorrhinními skupinami
47	Miniřád Adapiformes
50	Polořád Haplorrhina
50	Podřád Omomyiformes
54	Vznik a raná evoluce vyšších primátů-miniřád Anthroidea
54	Vznik antropoidních primátů a jejich evoluce v eocénu a oligocénu
56	Miniřád Anthroidea
57	Nadčeď Propliopithecoidea

57	Čeled' Parapithecidae	108
59	Archaičtí Hominidea a jejich předchůdci – oligopitéci a propliopitéci	118
59	Čeled' Oligopithecidae	118
59	Čeled' Proteopithecidae	118
60	Čeled' Propliopithecidae	118
62	Čeled' Saadaniidae	124
64	Vznik platyrrhinních primátů	125
66	Evoluce antropoidních primátů v miocénu	140
66	Evoluce předků hominidů v miocénu a vznik čeledi Hominidae	140
66	Kořeny vzniku hominidů – nejstarší předci – proč a kdy vlastně vznikli hominidé	148
66	Základní trendy v evoluci hominoidů	147
67	Dendropitéci a pliopitéci	150
69	Základní charakteristiky velkočeledi Hominidea	150
71	Evoluce nadčeledi Cercopithecoidea	157
73	Velkočeled' Hominidea	160
73	Nadčeled' Proconsuloidea	161
74	Nadčeled' Hominoidea	162
74	Čeled' Afropithecidae – kmenoví hominidé nebo archaičtí hominoidi?	163
79	Čeled' Afropithecidae a jejich význam pro evoluci hominidů	163
83	„Nehominidní“ hominoidní čeledi – Oreopithecidae	164
85	Čeled' Hominidae	165
85	Vznik starobylých hominidů – kenyapitéci a grifopitéci	167
86	Vznik hominidů v Evropě a evropský exodus	169
88	Současné názory na nejstarší možné zástupci linie moderních hominidů – podčeledi Homininae	169
89	Adaptivní radiace hominidů – dryopitéci sensu lato	171
93	Kolonizace Asie a vznik tribu Pongini	177
93	Miocéní lidoopi z indického subkontinentu	180
95	Asijští dryopitékovití lidoopi	182
97	Nejstarší hominini a diferenciace ponginů a homininů	183
98	Předci afrických homininů	183
99	Vznik homininů v Africe	183
101	Vznik a vývoj archaických Hominina	183
101	Příčiny vzniku subtribu Hominini	183
106	Příčiny vzniku bipedie	183
108	Evoluce afrických lidoopů	191

108	Archaičtí Hominina
118	Evoluce raných homininů – australopitéci
118	Vznik a fylogeneze australopitéků
118	Základní charakteristiky australopitéků a jejich evoluce
122	Archaičtí australopitéci
134	Jedna nebo více linií archaických australopitéků?
135	Adaptivní radiace australopitéků ve svrchním pliocénu
140	Pokročilí australopitéci a nejstarší zástupci rodu Homo
140	Robustní australopitéci
146	Robustní australopitéci a adaptivní radiace homininů na konci pliocénu
147	„Gracilní“ australopitéci s některými znaky podobnými rodu Homo
156	Vznik prvních zástupců rodu Homo
156	Vznik rodu Homo
157	Raní zástupci rodu Homo – linie Homo habilis/rudolfensis
160	Kolik bylo druhů raných forem rodu Homo?
162	Důkazy pro existenci polytypického druhu Homo habilis
162	Vznik a evoluce Homo ergaster/erectus – cesta k Homo sapiens
163	Hominizační proces
163	Definice hominizačního procesu a problematika jeho interpretace
164	Moderní komplexní pojetí hominizačního procesu
165	Základní faktory hominizace
167	Hlavní etapy hominizačního procesu
169	Rozšíření a variabilita druhů Homo ergaster/erectus
169	Homo ergaster/erectus – první skutečný člověk
171	Homo ergaster – afro-mediterránní varianta člověka vzpřímeného nebo samostatný druh rodu Homo?
177	Rozšíření a evoluce člověka vzpřímeného (Homo ergaster/erectus)
180	Kolonizace Evropy – Homo erectus nebo Homo sapiens?
182	Potomci nejstarších zástupců archaického Homo sapiens – evropský Homo heidelbergensis a další zástupci archaického Homo sapiens
182	Evoluce pokročilých forem archaického Homo sapiens a příčiny extinkce Homo erectus a starobyklých forem Homo sapiens v afro-evropském regionu
182	Evoluce člověka ve středním pleistocénu
183	Homo erectus v Asii
185	Homo heidelbergensis – pokročilý archaický Homo sapiens sensu lato
192	Pokročilé formy archaického Homo sapiens – formování moderních forem Homo sapiens

- 194 Diferenciace forem pokročilého Homo sapiens“ –
neandertálci, anatomicky moderní člověk a denisované
- 205 Neandertálci a jejich evoluce
- 210 Příčiny vymření neandertálců
- 213 Prst z jeskyně Denisova, Altaj – paleogenetika vrhá nové světlo na osídlení Asie
- 216 Homo juluensis – další druh člověka nebo problematický pokus o novou taxonomii
Asijských lidských populací??
- 216 Dragon Man – Homo longi – nový druh nebo další nález denisovana?
- 218 Homo naledi – archaická forma rodu Homo z afrického středního pleistocénu
- 220 Homo floresiensis – miniaturizovaný potomek Homo ergaster/erectus
- 223 Homo luzonensis – další miniaturizovaný lidský druh z jihovýchodní Asie
- 224 Anatomicky moderní člověk – evoluce pokročilých forem AMČ po risském zalednění
- 225 Faktory podmiňující vznik a formování anatomicky moderního člověka
- 225 Morfologické charakteristiky, základní etapy evoluce
a nejdůležitější nálezy moderních forem AMČ
- 228 AMČ ve svrchním pleistocénu (mladém paleolitu) Evropy
- 229 **Základní etapy evoluce anatomicky moderního člověka v Evropě**
- 244 **Evoluční trendy na přechodu od svrchního pleistocénu a holocénu a vznik
zemědělsko-pasteveckých neolitických populací**
- 253 **Vznik moderní sociální organizace a kořeny civilizace**
- 253 **Etnogeneze a sociokulturní evoluce**
- 253 Definice etnických skupin – trocha historie a současné názory
- 255 Sociokulturní evoluce – co je to sapientace?
- 256 **Kolonizace světa v průběhu evoluce hominidů**
- 256 Obecné předpoklady kolonizace světa člověkem
- 256 Osídlování světa jako ekologický proces
- 258 Historie kolonizace světa člověkem a jeho předky
- 258 Fáze raných homininů
- 260 Postupné rozšiřování prvních lidí – Homo ergaster/erectus –
migrace a postupná kolonizace kontinentů
- 261 Vznik a rozšíření pokročilých forem archaického Homo sapiens
- 261 Kolonizační proces v Africe, mediteránní oblasti a západní Asii
- 262 Rozvoj moderních forem Homo sapiens
- 262 Rozšíření anatomicky moderního člověka
- 263 Rozšíření anatomicky moderního člověka – „kulturní revoluce“
- 265 Rozšíření anatomicky moderního člověka – změna adaptivní strategie
- 266 **Použitá a doporučená literatura**